

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maria Eugenia Laboa Sagarzazu

*Pasaia,
Gipuzkoa
(1965)*

Aurkibidea

Biografia

Meipin jaioa, 8 urte zituenean San Rokera joan ziren bizitzera. Aita sanjuandarra zen eta ama San Pedron jaioa (San Juanera ezkondua). Hiru senidetan bigarrena, Donibaneko ikastolan ibili zen. Bonantzan hasi eta herriko hainbat lokaletan egon zen, eta Pasaia-Lezo Lizeoko lehenengo promoziokoa izan zen. Filosofia ikasi zuen eta Lizeoko irakasle bihurtu zen.

Zintak

PAS-084

- **Proiektua:** Badiako ikastola txikiak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2025-07-02
- **Iraupena:** 58 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Ikastola jende askoren borondatez sortu zen

- **Erref:** PAS-084/002
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:01:37. **Bukatu:** 00:03:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Badiako ikastolak eta lizeoa, jendearen borondatez sortutako proiektua izan zen. Itsasmendi, dinamizatzaile handia izan zen ere.

2. Itsasmendi elkarteak gauza asko biltzen zituen

- **Erref:** PAS-084/004
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:03:43. **Bukatu:** 00:05:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Donibanen, Bonantzako ikastolan hasi zen ikasten. Itsasmendi elkarteak gauza asko antolatzen zituen eta dena nahastuta bezala zegoen: txistua, dantza, ikastola, mendia...

3. Bonantzako ikastola

- **Erref:** PAS-084/005
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:05:27. **Bukatu:** 00:08:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Bonantzan gela haundi batean ikasten zuten. Lourdes Sistiaga zen bere irakaslea. Ipuinak gogoratzen ditu.

4. Donibaneko ikastolako gelak eta Maria Luisa Almandoz

- **Erref:** PAS-084/006
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:08:10. **Bukatu:** 00:11:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Bonantzatik Itsasmendi gaineko lokaletara pasatu zen eta gero Lourdes Txikiko lokaletara. Irakasleak nortzun ziren. Maria Luisa Almandoz. Ixiar Korta eta Aizpea izeneko irakasle bat ere gogoratzen ditu.

5. Lizeoko lehenengo promozioa

- **Erref:** PAS-084/008
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:11:16. **Bukatu:** 00:13:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lourdes Txikiko lokaletan eta Pysbeko jangelan jaso zituten ikastolako klaseak. Lizeora joan zen 8. maila egitera. Urtebete eta bi urte zaharragoak zirenak, 8. maila egitera Oretetara joan ziren. Lizeoa ez zegoen bukatuta.

6. Lizeoko 25. urteurreneko eguna

- **Erref:** PAS-084/009
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:13:26. **Bukatu:** 00:14:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoaren 25. urteurrena gogoratzen du.

7. San Juango eta San Pedroko ikasleak elkarrekin

- **Erref:** PAS-084/010
- **Iraupena:** 0:03:26. **Hasi:** 00:14:32. **Bukatu:** 00:17:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

1972an badiako ikastolak elkartu zirenean, San Pedroko 3 ikasle batu zitzaizkien sanjuandarrei. Barruti guztikoak eta Lezokoak, lizeoan elkartu zituzten lehenbiziko aldiz. Kurtso bakoitzean modu ezberdinean batzen zituzten ikasleak.

8. Franco hil zeneko oroitzapenak

- **Erref:** PAS-084/011
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:17:58. **Bukatu:** 00:20:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Nahiz eta frankismoan jaio zen, nahiko askeak zirela gogoratzen du. Franco hil zen egunean, ikasle bat puro batekin agertu zen ikastolan.

9. Lizeoaren denen ikastola zen; militantzia

- **Erref:** PAS-084/012
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:20:23. **Bukatu:** 00:22:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoaren kokapenaz eztabaidatu zenean, argi utzi nahi izan zen denen ikastola zela. Berdin zuela non egongo zen kokatuta. Eta denek autobusa ordaindu behar zutela ere, nahiz eta lizeora oinez igo. Lizeoaren sorrerak militantzia bat suposatzen zuen, gaur egun ez dagoena.

10. Lizeoarako kuotak eta diru-bilketak

- **Erref:** PAS-084/013
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:22:56. **Bukatu:** 00:24:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Familia bakoitzak 15.000 pezeta jarri behar izan zituen lizeorako. Diru-bilketak ere egiten ziren: rifak, txabolsotoak, taberna jaietan...

11. Lezo-Pasaia lizeoaren izena

- **Erref:** PAS-084/015
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:24:29. **Bukatu:** 00:25:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Urte askoz, Pasaia Lizeoa izan zen, baina Lezo-Pasaia Lizeoa izena jarri zitzaion gero. Lezoarrak beti egon dira proiektuan inplikaturak.

12. Irakasleen herri eta baserrietara txangoak

- **Erref:** PAS-084/017
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:26:15. **Bukatu:** 00:28:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

4. mailan Manu izan zuten irakasle eta historia asko ikasi zuten berarekin. Lehiaketak antolatzen zituen eta irabazleak txangoetara eramaten zituen. Txango asko irakasleen herrietara eta baserrietara egiten zituzten.

13. Ikastolarekin txangoak

- **Erref:** PAS-084/019
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:28:33. **Bukatu:** 00:30:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Txikiagoak zirenean ez zituzten txango handiak egiten. Inguruko zuhaitzak ikustera, dendara, plazara... joaten ziren. Geroago, irakasleak, zeuzkan baliabideak erabiltzen zituen txangoak antolatzeko.

14. Gabonetan ekintza asko zeuden, Itsasmendik antolatuta

- **Erref:** PAS-084/020
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:30:10. **Bukatu:** 00:31:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Gabonetan, Itsasmendiren inguruan ateratzen ziren denak batera: ikastolakoak, dantzakoak...

15. Ikuskaritzakoak agertzeko beldurrez

- **Erref:** PAS-084/022
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:31:47. **Bukatu:** 00:33:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Ikuskaritzakoak lizeora joaten baziren, ondo portatu behar izaten zutelako gogoratzen du. Irakasleak kezkatuta egoten ziren.

16. Eskola nazionalak eta ikastola, guztiz ezberdinak

- **Erref:** PAS-084/023
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:33:24. **Bukatu:** 00:35:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Anaia nagusia eskola nazionaletara joan zen eta berak kontatzen zituen gauzak eta Maria Eugeniak ikastolan bizitako egoerak guztiz ezberdinak ziren.

17. Ikastolareriko dudak lehenengo urteetan

- **Erref:** PAS-084/025
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:35:58. **Bukatu:** 00:38:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Amak, ikastolareriko dudak zituen, ez zekiela ea nahiko ikasiko zuten. Guraso batzuk oso inplikaturik zeuden. Batzuk aipatzen ditu.

18. Lizeoa sortzeko ahalegin handia egin zen

- **Erref:** PAS-084/026
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:38:11. **Bukatu:** 00:39:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoak suposatzen zuen kostuaz konzienteak ziren.

19. Ikastolan fitxak erabiltzen zituzten gehienbat

- **Erref:** PAS-084/028
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:39:50. **Bukatu:** 00:41:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Umetan, ipuin asko kontatzen zizkietela gogoratzen du. Ez du gogoratzen ikasleen libururik zutenik. Matematikak fitxetan eta koadernoetan egiten zituzten.

20. Ikastolara heltzeko garraioak: motorea, autobusa...

- **Erref:** PAS-084/029
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:41:52. **Bukatu:** 00:42:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Herria, azpiegitura » Garraioak

Laburpena:

San Pedrotik San Juanera joaten ziren ikasleak, motorean pasatzen ziren. Lezokoak lineako autobusean.

21. Irakasle guztien oroitzapen ona du

- **Erref:** PAS-084/031
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:44:09. **Bukatu:** 00:47:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Ikastolako irakasleen artean, Lourdes Sistiaga da gehien gogoratzen duena. Izan dituen irakasle guztien oroitzapen ona du. Maria Luisa, Ixiar, Manu, Emiliano.... Emilianorekin denbora asko pasatzen zuten eta urte askoz izan zen bere irakasle.

22. Filosofiako ikasketak

- **Erref:** PAS-084/032
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:47:02. **Bukatu:** 00:49:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Filosofiako karrera ikasi zuen, momentu hortan hori gustatzen zitzaiolako. Ez zuten pentsatzen zertarako balioko zitzaaien karrera bat edo beste bat ikasi. Gaur egun izugarrizko presioa daukate ikasleek. Behin bukatuta, irakasle bezala hasi zen lizeoan.

23. Ikastolako anekdotak

- **Erref:** PAS-084/036
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:53:15. **Bukatu:** 00:54:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Amasara joan ziren behin ikastolarekin. Baserri batean, ikasle batek hanka sartu zuen zulo batean. Beste batean, Marcos izeneko irakasle batek bere baserrira eraman zituen ikasleak eta haren emaztea erori egin zela gogoratzen du.

24. Aita joaten zen ikastolako bileretara

- **Erref:** PAS-084/040
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:56:06. **Bukatu:** 00:56:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ikastolako bileretara gehienbat aita joaten zen. Ama jostuna zen eta lan asko egin behar izaten zuen.

25. Lizeoko gelak margotzen

- **Erref:** PAS-084/041
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:56:51. **Bukatu:** 00:57:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoko irakasle bezala hasi zenean, gela batzuk margotzen ibili ziren. Kilometroak antolatzen ere ibili da.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com